

Josep Sort: “El nou ministre és la demostració fefaent de l'èxit de la política diplomàtica catalana”

written by Mercè Feliu | 10 de novembre de 2016

*Josep Sort, (Barcelona, 1964), doctor en Ciències Polítiques, historiador, professor associat de ciència política a l'UB. Militant independentista des de 1983. Publica el llibre **Del soft al hard. Catalunya, la independència i els afers exteriors**. Recull d'articles d'àmbit internacional publicats a [La Veu de Reagrupament](#), durant els darrers anys, que presenta a Barcelona, dilluns 14 de novembre a les 19:15 a la Llibreria Claret, c/Roger de Llúria, 5.*

Anglicismes pel títol de llibre, *Del soft al hard*, què indica aquesta terminologia?

En l'àmbit de la política internacional, enfront el model de la *hard politics*, que és la política dura, tradicional, la que es basa en la força i l'hegemonia, en la diplomàcia tradicional es va desenvolupar el model de la *soft politics*, basat en la seducció, l'atracció, les tècniques de relacions públiques i màrqueting, amb l'ús de referents mediàtics, esportius, artístics, per part d'un estat per convèncer un altre estat. És a dir, no en base als contactes entre diplomàtics i polítics respectius, sinó sobretot adreçant-se a l'opinió pública, a la ciutadania de l'estat objectiu.

Concretant en el cas català...

Catalunya, lògicament, en no tenir un estat propi, amb un servei diplomàtic reconegut, ni un exèrcit, ha hagut d'utilitzar de forma molt astuta, tot s'ha de dir, tècniques de *soft politics*, com per exemple l'anomenada diplomàcia

pública, per arribar a l'opinió pública de molts estats, per tal de donar a conèixer la nostra voluntat d'exercir el dret a decidir de forma democràtica i cívica. I hem tingut un gran èxit! A ningú se li escapa, per exemple, que el Barça és un referent mundial de la catalanitat.

Ara és l'hora de passar al *hard*?

Per descomptat. El procés ja està arribant a un punt que considero que es fa necessari que Catalunya, el seu govern, el seu parlament, també comenci a parlar clar sobre aquells temes que són considerats cabdals pels estats, com és el de la seguretat, els compromisos internacionals, els tractats internacionals, etc., perquè ens agradi o no, seran aquests temes els que interessaran realment a la comunitat internacional, en general, i a les grans potències, en particular, a l'hora de posicionar-se d'una manera més o menys clara quan arribi el moment decisiu de decidir si ens reconeixen diplomàticament. És per això, que cal ser molt clars en aquests àmbits *hard*, sense deixar cap mena de dubte al respecte.

I òbviament, ho hem de fer deixant molt clar que la República de Catalunya serà un "peace-loving state" com exigeix l'ONU, també que la nostra Independència contribuirà a incrementar la seguretat, l'estabilitat del món en general, del nostre entorn geopolític, i dels nostres aliats, tant en l'àmbit de la Unió Europea, com en l'àmbit euromediterrani, com també de l'OTAN. D'aquí, en definitiva, deriva el títol del llibre.

Centrant-nos en la dimensió internacional del procés, quins han estat els moments clau en l'evolució diplomàtica del govern català?

Catalunya sempre ha tingut una clara vocació internacional. Som realment un exemple de país que malgrat no tenir un estat propi, i tenint un estat en contra, com és l'espanyol, ha atret sempre un gran interès internacional. I la prova la tenim en el fet que Barcelona té una gran nombre de consolats internacionals. De fet és una de les ciutats amb més consolats

d'arreu del món.

Naturalment, de moment, no tenim ambaixades, però el fet cert és que alguns consolats tenen una sobrerellevància. És el cas, per exemple, del d'Estats Units, amb rang de Consolat General, i amb un pes en l'àmbit mediterrani molt important. També, naturalment, França, Alemanya, Itàlia i la Gran Bretanya, històricament han tingut una important presència diplomàtica a Barcelona. Més recentment, la Xina, Japó, el Marroc, han esdevingut consolats importants per diversos motius.

Aquest context actual mostra que els successius governs catalans han desplegat una activitat para-diplomàtica molt ambiciosa, en gran part seguint l'exemple del Quebec, Flandes, Baviera, des dels anys vuitanta. La presència exterior catalana amb oficines comercials, lectorats de català en un gran nombre d'universitats d'arreu del món, l'èxit del programa Erasmus en les universitats catalanes, així ho acrediten. La novetat, però, és que en els darrers temps, s'ha reforçat el caràcter polític de les Delegacions del Govern, el nombre de les quals no para de créixer per a major indignació dels espanyols. I particularment, el nomenament d'un Representant Permanent a Brussel·les, davant de la Unió Europea, deixa ben clara la determinació del Catalunya d'anar a per totes, i d'això, en pren bona nota la comunitat internacional.

Com valoraries la tasca actual d'en Raül Romeva?

Tot i que fa pocs mesos que ocupa el càrrec, la valoració no pot ser més que positiva. En primer lloc, el sol fet que definitivament, el nou govern decidís crear una Conselleria d'Afers Exteriors, va ser una enorme pas endavant. Sempre recordo que ja en les eleccions del 2003, el llavors candidat Artur Mas, ja va anunciar el seu compromís de crear-la. Han hagut de passar tretze anys fins a fer-se realitat, durant els quals, també s'ha de reconèixer, també es van fer passos positius, entre els quals la creació del Diplocat, encarregat de la diplomàcia pública, a la que em referia abans. En segon

lloc, la tria de Romeva, un polític jove, però amb deu anys d'experiència al Parlament Europeu, va ser molt encertada, com s'ha demostrat en el temps que porta en el càrrec. No només ha ajudat a fer més transversal el projecte independentista, sinó que ha introduït elements de modernitat, empena, imatge, cosmopolitisme i capacitat.

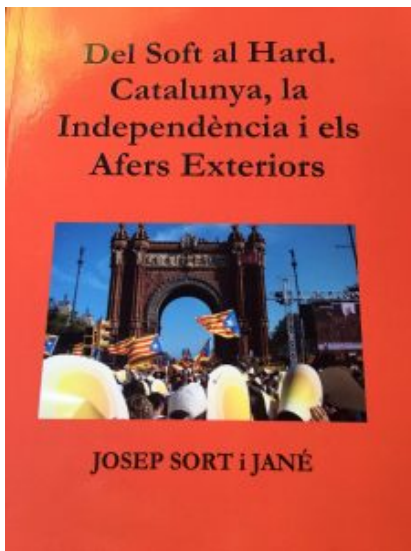
Configuració de govern a l'estat espanyol, i vint-i-quatre hores després, un nou atac judicial a un representant polític català. Com es veuen des de l'exterior aquests atacs i com s'han de solucionar des de l'interior?

Si hi ha alguna cosa positiva en la cultura política espanyola és la seva previsibilitat. No enganyen. És un clàssic això de començar marcant paquet, fent un avís per a navegants o, si es vol, un globus sonda per a veure quina és la resposta que hi ha. Segons les pròpies declaracions dels responsables d'affers exteriors catalans, des de l'exterior estan cada cop més astorats per la manca de cintura política del govern espanyol que es nega a dialogar amb el govern català. Consideren que enrocar-se en aquesta actitud contradiu el pragmatisme que sempre ha caracteritzat la forma d'actuar dels estats implicats en la integració europea, que sempre han avantposat la voluntat política de dialogar i de trobar solucions per desencallar els problemes per damunt de fonamentalismes legalistes. Les lleis sempre han d'estar al servei dels ciutadans, no a l'inrevés. Per altra banda, referir-se a la "indissolubilitat" i "indivisibilitat" de la nació espanyola, és d'un arcaisme que tomba d'esquena, quan és ben evident, que si hi ha alguna cosa soluble i divisible en aquest món, són les nacions, com ho demostra el nombre d'estats que s'han creat en les darreres dècades.

Aleshores la DUI, Declaració Unilateral d'Independència, és fonamental?

Naturalment. En el context de negació del diàleg per part d'Espanya, els parlamentaris catalans hauran de fer un pas endavant i aprovar-la si compten amb la majoria. Que la tenen.

I un cop aprovada, ratificar-la per via referendària legalment, ben probablement seguint la legalitat catalana o internacional, si s'escau.

Portada del llibre d'en Josep Sort.

En el pròleg del llibre parles que som més del 48%, en què et bases?

Concretament el que dic és que aquest discurs del 48% és una enganyifa. Aquest percentatge no es refereix als partidaris de la Independència, sinó als ciutadans que van votar partits independentistes en unes eleccions parlamentàries. N'hi va haver d'altres que van votar per opcions partidistes que no es van definir explícitament, però que, i només cal veure les enquestes, en una votació referendària, optarien en una proporció suficient per fer clarament majoritària l'opció independentista. També n'hi va haver que no van votar per ser eleccions d'un parlament autonòmic. La independència és clarament l'opció més preferida pels catalans i les catalanes, i és una tendència que va augmentant, però és inconscient anant allargant el procés. Mai, repeteixo, mai serem el 99% ni el 100% els independentistes. De fet, aquesta mania d'anar donant llargues amaga un element subconscient poc democràtic, atès que aspira a un utòpic unanimitisme que eviti el conflicte, quan el conflicte, i la seva gestió, és el nucli de tota

democràcia.

El llibre mostra una visió optimista del suport exterior que rebrem, hi parles sovint del silenci eixordador de la comunitat internacional vers el procés independentista català, ens ho expliques?

Claríssim. El fet que la comunitat internacional apliqui la política del *wait and see* en el procés d'independència que estem protagonitzant, demostra clarament que Espanya no compta amb els suport dels seus socis europeus i mundials. L'únic ambaixador que s'ha posicionat explícitament en contra de la independència de Catalunya és el de Palestina. L'únic. La resta o no han badat boca, o han recorregut al típic i tòpic llenguatge diplomàtic l'essència del qual és que tothom el pot interpretar a la seva manera, i així s'eviten tensions. Cal tenir en compte que la Independència de Catalunya serà un esdeveniment d'una gran transcendència, no debades, el seu pes econòmic supera al de Grècia, Portugal, Irlanda, per exemple. No estem parlant d'un país de dimensions balcàniques o bàltiques, amb tot el respecte. Contràriament al que sovint sentim, Catalunya, de petita, en té poc.

En Garcia Margallo i el seu espai sideral han fracassat davant d'actituds més pausades com la d'Amadeu Altafaj?

El ministre Garcia Margallo, i amb ell el govern espanyol, i amb ell el propi Mariano Rajoy han fracassat miserablement. Espanya s'està convertint en un destorb per a Europa. Tenim el cas de Kosovo, el cas de Gibraltar, el cas de Ceuta i Melilla, i ara per més inri, la seva deslleialtat amb l'OTAN, ajudant logísticament la marina russa, i col·laborant amb la destrucció de la ciutat d'Alep. Tot això ha fet que cada cop tingui menys protagonisme a nivell de la Unió Europea, on per exemple Itàlia té un pes molt més gran, com ho demostra el fet que alts responsables de la UE són d'aquesta nacionalitat. Fins i tot Polònia i Holanda li passen la mà per la cara. Quan els grans de la UE decideixen reunir-se a banda, Alemanya, França i Itàlia ho fan, bandejant-la de forma humiliant.

Espanya no és ni tan sols membre oficial del G20, com sí que ho són Mèxic i Argentina. Va de convidada, quasi podríem dir que d'okupa. I malgrat aquest desastre, continua assumint aires de gran potència, que sovint resulten ben patètiques i de vergonya aliena. Contràriament, i malgrat comptar amb uns recursos, humans i materials, molts més modestos, l'actuació de la Delegació del Govern a Brussel·les ha tingut grans encerts, com l'ajuda als catalans que es van veure afectats pels atemptats terroristes de fa uns mesos, a banda, és clar del profund coneixement de la burocràcia europea.

Què en penses del nou ministre d'affers exteriors de l'estat espanyol, n'Alfonso Dastis?

Si la caiguda de Garcia Margallo ja és significativa del fracàs espanyol, encara ho és més el nomenament del seu successor. Per entendre'ns és l'anti-Altafaj, vull dir amb això que està designat amb l'objectiu explícit d'anul·lar la política exterior catalana. El nou ministre ocupava, precisament, el càrrec de Representant Permanent del Regne d'Espanya davant de la UE, és a dir, era l'antagonista d'Altafaj, per voluntat pròpia, i amb la diferència de comptar amb uns recursos humans i materials immensament més importants. Només cal veure el web de la representació espanyola a Brussel·les per comprovar-ho. Centenars de funcionaris hi apareixen, i malgrat això han estat incapaços de neutralitzar la delegació catalana. Dit ras i curt, el nou ministre és la demostració fefaent de l'èxit de la política diplomàtica catalana al cor d'Europa. Sorprèn, en aquest sentit, que els mèdia catalans i les tertúlies no hagin remarcat aquest detall. Possiblement perquè molts d'ells tenen un tarannà fatalista, que els fa incapaços de comprendre quan Catalunya obté una victòria, fins i tot quan aquesta es troba davant dels seus nassos.